

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

D. Ioannis Ivsti Lanspergii Carthvsiani, Natione Bavari, Opvscvla Spiritvalia

ab ipso Autore partim Latinè, partim Germanicè euulgata

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1630

Vtî vita spiritualis sit inchoanda: exercitia corporalia pariter ac mentalia
quomodo exercitanda: naturæ item necessaria qua discretione
suscipienda: quiq[ue] ad proximum suum quisq[ue] se gerere ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45857](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45857)

enim propriè tua sunt, quæ nulli debes accepta referre, nulli imputare, nisi tibi. Nemo te cogere potest ut pecces: sed tuapte sponte laberis in vitium. Sola ergo, ut dixi, peccata tua attendas, nec deflectas oculos ad dona aut charismata Spiritus sancti quæ nimirum tua non sunt, nec ex his tete metiri debes, aut alijs comparare. Separa à te quicquid Dei est, nihil tibi diuinorum vendices charismatum, non tibi iniquè vsurpes quod mera Dei benignitate tibi collatum est, nec ex alieno velis honorem tibi sumere aut gloriam. Cumque nihil horum tibi attribueris, non nisi nihil tibi relictum videbis, quod est peccatum tuum. Id ergo solum pone ante oculos tuos, quia hoc solum à te est, & hoc tu es. Secundum hoc igitur quod tu es, exclusis illis quæ Dei sunt, iudica te, & talis velis etiam ab alijs iudicari.

Atque hic iam perspicias obsecro, num aliquem possis despiciere, aut alicui te præferre. Si enim nihil habes nisi peccatum, non est sanè vnde cuiquam te anteponas, sed potius omnibus te viliozem arbitreris. Simul etiam attende quàm bonus, quàm potens, quàm immensus sit Deus, & quàm tu ipsa vilis & peruersa sis: ac nihilominus quàm erga te fidelem se præbeat Deus, & tu te illi infidelem. Quod est sanctorum patrum testimonio exercitium vtilissimū, ut scilicet in horum assidua consideratione versemur, aspiciamusque iugiter Dei immensitatem & fidelitatem erga nos, atque nostram paruitatē & infidelitatem erga ipsum. Diligit enim ille nos amore profus gratuito, cum nulla ex parte nostri indigeat, quia sufficit ipse sibi, & in seipso omnimoda fruitur beatitudine & felicitate, nec quicquam in nobis inuenit, vnde digni simus amari. Nos verò cum ab eo toti pendeamus, & sine illo nihil aut sumus, aut præualeamus, maximisque nos affecerit beneficijs, tamen semper illi ingrati & infideles sumus: quod meritò nos & potest & debet summè humiliare, ut contemnamus nos ipsos tam ingratos & miseros. Itaque charissima filia in his meditando sedulo verseris, & vitia cuncta nullo negotio superabis, & ad magis humilitatis gratiam, atque ex consequenti ad virtutum omnium perfectionem Deo fauente breui pertinges. Vale in Christo sponso & Domino tuo.

Vita spiritualis sit inchoanda: exercitia corporalia pariter ac mentalia quomodo exercitanda: natura item necessaria qua discretionem suscipienda: quiq; ad proximum suum quisquis gerere sese debeat.

Epistola LVIII.

IOANNES IVSTVS LANSPERGIUS, CARTHVS.
filie suæ charissimæ.

Q Vandoquidem filia in Christi charitate & ipsa charissima, frequenter me precibus pulsasti, quatenus tibi modum aliquem præscriberem, iuxta quem vitam tuam in instituto nouo quod Deo vocante assumplisti ordinare posses. Qua in re tibi acquiescens in primis consulo fideliter, ut vitam tuam spiritalem iuxta
Ordinis tui censuram debite inchoes: deinde ut dicta, sententiasve aliquas breues, aut exemplaria gesta Sanctorum ante oculos tibi conscribas, crebro inspicias, ad quæ conferas conuersationem tuam, & tanquam ad normam metiaris, propositum imitandi hæc quotidie renoues, in conatu & exercitio

Vita spiritualis uti sit inchoanda.

H h tuo

tu nihil fidas, non cesses tamen conari & adniti ad profectum, nec propter instabilitatem aut labilitatem continuam pusillanimitas ad desperandum aut ad omittenda cuncta fias, sed indefinenter ad Deū pro auxilio, pro misericordia, pro gratia clames, & in expectando longanimis persistas. Dicta autem & sententias huiusmodi accipias, quæ te magis stimulant aut mouent: cuiusmodi multa in Vitis Patrum leguntur, de continentia linguæ, de fuga peccati & occasione vitanda, de mortificatione, de singulis virtutibus & eiusmodi.

Exempla di-
staq; sancto-
rum ob oculo
s constitu-
enda.

Corporis
exercitia &
afflictiones
vt non æque
omnibus con-
ueniant.

Corporalia exercitia & afflictiones corporis non vniformiter omnibus conueniunt nec Deus requirit aut acceptat ea pari modo à singulis, quia non omnia, nec cuiuscunque vocatione eadem conueniunt. Ideo secundum discretionem atque iudicium superiorum vel confessorum tuorum, aut alicuius alterius prudentis viri, quem patris loco semper interrogare & audire debes, moderanda sunt, secundum quod spiritui plus aut minus congruunt. Certum est Sanctos omnes, generaliter passos aut propria voluntate castigationes, aut aliorum persecutiones, aut prouidentia diuina tribulationes. Tugitur lis modo patiens, ac Deo resignata ad futura. Nam quam cito expedient fuerit & tolerare poteris à Deo & hominibus (Deo permittente) inuenieris, vt crucem feras. Patrem habeas spiritualem, cui omnes conceptus tuos & consilia pandas nudè & integrè, nec ingenio tuo, nec libris te sufficienter reformari credas. Ita enim vult Deus, & omnes hoc modo per viam humilitatis atque voluntatis propriæ abnegationem perfecerunt. Quod nisi fecerit, prænuntio tibi ruinam. Aduersitates & pressuras cordis tui nulli hominum queruleris, nisi patri spirituali consilij causa, sed Deo offeras, & de ijs cum illo per resignationem deuotâ tractes, habent enim querelæ altæ, vel inanis gloriæ, vel plerumq; impatientiæ non modicum, vnde meritum perdit patientis. Ita consulit item D. Ioannes Thaulerus Exercitia interioris hominis tunc in vita ac passione Domini nostri Iesu Christi, petendo veniam & dolorem cõcritionis tibi donari, quod eiusdè passionis ac tanti doloris causam dederis, gemendo & arguendo temetipsâ, q; ab eius explorari vita tantum distas, q; ad huc tã ingrata manes amator tãto ac benefactori: perinde humiliter pete eidem conformari per deuotissimam imitationem interioris & exterioris hominis in agendo & patiendo. & hoc quantum ipsius beneuolentiæ placuerit.

Sancti omnes
vt passivi
sint.

Pater spiritus
deus.

A querelis
vt sit absti-
nendum.

Ioannes
Thaulerus
Exercitia
hominis in-
terioris cu-
iusmodi af-
fundenda ty-
roni.

Obserua interiora & exteriora tua diligenter, & pro minimis te ipsam gra- uiter argue: vbicunq; à sinceritate te inuenieris recessisse geme & plora, quod tanto post tempore adhuc in ijs vitijs iaces. Pro paupertate hoc ponas fundamentum, vt superflua, aut quibus non vteris, nolis habere, pro necessarijs item conquiredis nõ anxieris. Qui enim præsentia donat, & futura largietur. Nihil ita possideas cum amore, vt nolis ab eo separari, aut quod cum tristitia amittas. Tristitiam talem dico: quæ te faciat in corde aut ore murmurare, querulari, indignari. Nam incidennias interdum leues extra rationis deliberationem, & contra propositum Sancti quoque patiuntur. Si aliquid petitur abs te, quo carere possis, tamen si futuro post hac tempore credas tibi ad vsum futurum (sicut sunt aliqua otiosa, pro nunc in potestate tua posita) nullo modo contristes fororè negado, sed cū prædictis licentia à te recipiat, que eger. Cū tu egeris, Deus tibi rursus prouidebit necessaria. Nõ decet monachâ thesaurizare vtensilia & alia quilibet vilia, nec pro futura adhuc necessitate (quæ forsitan non attingetur) reseruare aliquid, quibus alia in præsentia uteris.

Sui custodia
peccati.
Paupertatis
gratia qui
acquiratur
Nihil cum
amore possi-
dendum.

Vtensilia
cum egeris
impertien-
da.

uc. 12.

gens, eadem petit, & que tu otiosa tenes. Nisi igitur petitio prorsus irrationalis foret & curiosa, non expediens postulanti, omni petenti tribue. Quantum in te est, uter filia & quibus uteris, potius habeas rustica & vilia, quam decora.

In cibo potuque hanc feruam discretionem, ut quod delectationem irritat non optes, aut quæras, sed idcirco satum quæras cibum, ut famem reficias, necessitatique seruias naturæ. Non eligas meliora suauioraque ac deliciaiora, nisi rationem habeas euidente, quare id facias cum Deo, hoc est, ut ex necessitate aut deuotione hoc facias, puta vel propter infirmitatem, vel propter necessitatem, propter ea quod viliora, pro tunc non habeas, aut quia sanitati confert, alicuiue infirmitati corporali medetur. Comedere etiam de meliori propterea quia appetitus perit, aut modicus est cibi, ne vilia tandem prorsus vertantur in fastidium, discretio est, quandoque melioribus (si affunt) uti, nec improbandum. Modicum etiam de licitis melioribus gustare, & tunc cibum, cuius delectatio iam gustata est, atque desideratur, iterum sibi subtrahere atque negare, mortificationis est. Item modicum de cibis deliciaioribus gustare, ne inanis gloria in te rodatur, quod ab hoc illoque cibo abstinere nunquam eo utaris, aut ne alios iudices, & ne singularis videaris, neque propositum tuum fiat alijs manifestum, prudentia est. Postremo, modicum indelsumere, non ex curiositate, nec propter delectationem, sed ut honorem exhibeas Deo pro creatura tibi donata, & in tuam utilitatem creata tanquam omnium creatori & largitori, hoc modo gustare cibum quasi in laudem reuerentiamque creatoris, deuotionis est. Si viliter administratur & tenuè, gaude quod licentiam habes occasione, parce sumendi cibum, & a pretiosis abstinendi. Si largè abundèque ministratur dic: Clementissimus Pater mei pauperis miseretur, & delicia prouidet. Ad eius laudem & gratiam actionem inde modicum sumam, & ita de ceteris alijs cibis mihi facti faciam. Ad opera compassionis ac pietatis, omnino quo potes studio sis semper seruus ac paratus. Nemo affligatur, nemo contristetur, cum quo non simul tristeris, simulque affligaris. Quomodoque ergo potes afflictus ubi ceruis, ipsam consolare, aut per te si potes, aut per alias: ita tamen, ut nemini propterea alteri improba ac molesta sis. Non debes etiam quærere quod consolatoris: sed quod in manus tuas ultro tibi occurrunt has à Domino intellige tibi missas, tibi que relictas, ut consolatoris. Assuesce, & per iuge exercitium discere continua suspiria emittere ad Deum, continua ardèntiaque desideria in cor eius quasi iacula figere, contra tuos defectus, contra animæ infirmitates, contra peccata tua, pro virtutibus, pro gratia Dei, alijsque huiusmodi salutari necessarijs. Assuesce, ut mens tua continue eleuetur ad Deum, & cogitatio tua sit iugis perpetuaque oratio. Ad hæc multum iuuat discere ex creaturis mentem erigere ad Deum: v. g. Quicquid videris, quando audieris occasio tibi sit alicuius verbi in scriptura deuoti, alicuiusve benedictionis a Deo mundo, tibi ve collati, aut alicuius delicti tui (pro quo gemas) ad creaturam tui iniuriæ ac contempum admisi, in memoriam reuocandi: v. g. vides, vitem, recordare eum quod dicit: Ego sum vitis vera. Cogita quod sterilis sis, a quo inutilis palmas, aridus atque à vite desecanda. Dic o vitis odorifera, & sancta, quam honorificum & salutiferum est in te esse palmitem. Utinam in te merear palmas esse, & manere. Utinam in te des mihi semper viuere, & tui pinguedine spiritus nutriri. O botrum amabile, in cruce pro nobis expressum. Tu stolam tuam vino lauisti ideo rubrum est indumentum tuum, sicut calcium vas in torculari. Torcular n. calcæsti solus, & cruce ipse solus portasti. Vulneratus es propter iniquitates nostras, & luore tuo sanati sumus. Dilexisti nos, & lauisti nos in sanguine tuo. Hæc igitur nunc me miseram creaturam

In cibo & potu sumendo quid obseruandum.

In melioris cibi vsu ut discretio seruatur. Mortificatio Prudentia.

Deuotio.

Opera compassionis & pietatis alacriter colenda. Aspirationibus mentis iugiter vitandum.

Ut mens ex creaturis letanda ad Deum.

Ioan. 15.

Gen. 49.

Esa. 63.

Esa. 53.

Apoc. 1.
Pfal. 79.
Esaie 5.

Zach. 9.

Actor. 5.
Heb. 10.
Galat. 5.

Phil. 3.
1. Cor. 4.

Pfal. 35.

quid respondebo ego, cū tu vineam tuā visitaueris? & dum expectas à me quis tibi tūc adferā uuas ego verò nō uuas produxero, sed labruscas? Cogita quomodo vitis hęc vera Christus ramos suos per vniuersum mundū expandiderit, quomodo vniuersam terram huius pretiosissimo liquore inebriauerit. Ex hac enim vite prodijt vinum germinans virgines. Hoc vino inebriati sunt martyres, qui corpora sua tormentis varijs subiecerunt. Hoc vino inebriati Apostoli, qui euntes à conspectu consilij gaudebant pro nomine Iesu contumeliam pati. Hoc vino inebriantur, qui spoliati facultatibus suis, cum gaudio bonorum suorum sustinuerunt rapinas. Hoc denique vino inebriati carnes suam nonnulli crucifixerunt cum vitijs & concupiscentijs, omniaque pretiosa mundi abijcientes, arbitrati sunt ea ut stercora. Hoc vino alij ebrij, stulti sunt propter Christum? Facti enim sunt spectaculum & angelis & hominibus, qui benedicunt dum maledicuntur, diligentes eos qui se oderunt, & dum colaphizantur gratias agunt. Hoc vino tandem inebriantur ij, qui habitāt in domo Domini, quos torrere potat Deus voluptatis suæ. Hoc vino Iesu suauissime nos inebria, vt ad nostri contemptum, ad verbera, & ad iniurias sustinendas curramus parati te solū meditātes, & tui honorē zelantes ac beneplaciti.

Vt autem charissima filia tibi abundantiore offeram materiam ea que iam dicta sunt, melius intelligendi, transmitto exercitium seu excitamentum quoddam mentale, quod ab hinc paucis annis conscripsi cuidam in nostro sacro ordine Carthusiano Christi tyroni, ex quo facile disces ex omni penē re creata quā vel vides, vel audis, vel tractas: ex temporis cuiusque uentur: ex denique festorum celebratione, hauries occasionem modumque mentem tuam ad Deum leuandi, illum laudandi, illi gratias agendi, in illius desiderio amorēque quotidie crescendi, te ipsam denique mortificandi ac proprietatem omnem in te profcindendi. Vale charissima filia, sponsumque tuum solidulis precibus pro me pulsa.

Videns pulchram domum leua mentem tuam ad Deum & dic.

Ioan. 14.
Pfal. 35.

Pfal. 92.

Quam magna est amplitudo domus Dei. In domo tua suauissime Iesu mansiones multæ sunt. Beati qui habitant in domo tua Domine, in secula seculorum laudabunt te. Meditare cuiusmodi tu esse debeas, qui vocatus templum & domus Dei. O dulcis Iesu domum tuam decet sanctitudo: in me tamen non aliud est, quàm spurcicia putredo & spelunca latronum. Clementissime Domine Iesu, sanctifica hanc domum meam in veritate. Benedic quasi domui tuæ, & inhabita eam. Hastenus enim vitiorum omnium domus & habitatio fui: & tunc erat domus mea. Quicquid enim meum est, peccatum, corruptio & vitium est. Nam à te solo bonum & virtus est. Capio igitur, & totis medullis animæ opto & precor, fac me tuam posthac fieri domum, quā perpetuo inhabites & possideas.

Videns bestias cædi & trucidari propter hominem, conuerte mentem tuam ad Deum, & dicito.

Vehatur homo cæditur equus, vt idem edat, occiditur bos. In gemisce quod propter te ingratum & facinosum, affligitur occi-

occiditurve creatura. Meritò igitur in iudicio rursus armabitur contra te, & accusabit te omnis creatura, quæ propter te indignè immeritoq; passa, atq; occisa est, cum tu creatori neq; subditus sis, neque gratus. Habe compassionem cum omni creatura, memor, quia eundem habent tecum omnia patrè, eundemq; omnia creatorem.

Cogita te esse indignissimum, vt propter te cadatur affligaturve aliqua creatura. Cogita, quatum abutaris creaturis. Erubescere, si ad seruiendum tibi aliqua vtaris creatura, si peccatum in tua fuerit voluntate, cuius gratia ministerio vtaris creaturæ dic. Eheu ad hæc non dedit mihi vsum creaturæ huius, vt ipsum offendam.

Videns puteum, aut fontem, dic.

Propeus aquarum viuentium. O vbi est sitis nostra, quoniam apud te est fons vite. Quotidie pro vita solliciti sumus, quotidie ad apothecas & medicinalia currimus, & ad te, qui fons vitæ est, imò qui vita es, non confugi-

mus. Bone Iesu ex isto fonte forsitan fluunt aquæ multæ q̄ non poterunt extinguere charitatem. Qui enim extingueret, quæ potius accendunt & fouent? & qui biberit, salietur in eo fons in vitâ æternâ. O sitiat anima mea ad te Deus meus. Heu quousque arida est anima mea, & alienos fontes sitit? Vsq; in terra deserta & inuisa & inaquosa oberro miser, & non cognosco ariditatem meam & sitim? O sitim, ô sitim, vsquequo aquam bibo turbida? Vsq; quo sitio venenum, & fastidio antidorum? *Haurietis aquas in gaudio de fontibus Saluatoris.* Quis dabit mihi bone Iesu ad fontes illos accedere & nunquam inde recedere? Non sum dignus, non merui, non præsumo aquas gaudij: potabis periculum tutum, saltem lachrymis & in mensura.

Aquæ multæ non potuerunt extinguere charitatem. O charitatem, quæ semper ardes, & nunquam extingueris: imple cor meum & inflamma illud, vt æstuantissimis sitiam desiderijs ad Deum fontem viuum. *Quemadmodum desiderat ceruus ad fontes aquarum, ita sitit anima mea ad te Deus.* O sitiat te Domine Deus, sitiat ad te anima mea: fastidiat cuncta alia, & te vnum requirat. Recordare hic Domine Iesu fatigati ex itinere, & dic gemens: Heu Iesu bone tu propter me fessus es: & sedentis super puteum, & humiliter petentis à muliere potum aquæ. Dico illi.

Ah bone Iesu, tu poscis vt tibi demus bibere. Quid sitis? Quid tibi offeremus? Cor mundum profectò tu sitis, & immaculatum. Heu miserum me qui huiusmodi cor non habeo, sed inquinatum & pollutum, fœdum & abominabile. Cor igitur mundum crea in me Deus, & spiritum rectum innoua in visceribus meis.

Videns Cisternam vel puteum.

Recordare Ioseph in cisternam veterem immissum, & circa illum providentiam Dei, cuius admirari debes bonitatem & sapientiam. Item recole, quod David optarit sibi aquam afferri de cisterna Bethleem, & inde seipsum arguens, huiusmodi desiderij penitens, aquam deuotus Deo allatam obtulit. Meditare hic quid tibi faciendum sit, qui tam grauius multa

Hier. 2.

illicita commisit, quando vir tantus rem licitam sibi adeoq; concupitam subtraxit: Cogita tibi sternam esse veterem dissipatam, & quæ continere non potest aquas, scilicet sanctæ inspirationis & deuotionis.

Videns oues in pascuis.

Matt. 25.
Ioan. 10.
Ezc. 34.

Esaï 53.
Psal. 118.
Lucæ. 15.

Cogita quomodo pastor oues separabit ab hædis: Cogita quomodo cognoscant oues, audiamq; vocem pastoris, & sequantur eum. Time, quare tu non audis pastorem, ne non sis ouis. Cogita quomodo in montibus & in collibus, in pascuis vberimis & virentibus pascet oues suas Dominus Deus noster. Cogita ouem, quæ coram condente se non aperuit os suum. Hæc dicit: Errauit sicut ouis, quæ perierat, require seruum tuum Domine. Cogita rem pastorem, qui amissam ouem reperiens, humeris impositam suis reportauit domum gaudens.

Intrans hortum seu pomarium.

Ex creaturis
vt creator
intelligatur.

Meditare iucunditatem, tranquillitatem, pacem, aliaq; bona, quæ bona habuissimus in paradiso. Ingemisce, quod ea omnia simul cum paradiso amisimus. Non autem irascaris Adæ, quod deliquerit, quia potius tibi ipsi irascere, quæ post gustatam vindictam, post miseriam & infelicitatem expertam, & post charitatem Dei filij ingentem nobis exhibitam, post tui deniq; redemptionem consummatam tu peruerse tot fragitij, quorum nullum est quo minus quam Adam offenderis Deum, tui redemptionis Christi destruxisti, beneficia blasphemasti, damnationem toties super te duplicatam ac iteratâ incurristi. Vide varietates graminaum, florum, herbarum, arborum, volucrum, & intellige ex his omnium creatorem Deum. Dole q; omnia adferunt fructum, q; creata sunt, hanc scilicet, q; à creatore iussus est. Alta incensum, alia in remedium, alia in exercitium, alia in solatium: postremò aliam tui eruditionem creata sunt, & tibi seruiunt. Omnia viuunt propter te. Dele igitur. Omnia Deo obediunt, præter te: Ingemisce. Omnia vtilia sunt, præter te: plange. Omnia quæ eis creator indidit, faciunt, præter te. Vade igitur ad creatorem, & dic:

O Domine Deus meus, si vlla tibi seruire deberet creatura, maxime hoc ego deberem sciens bonitatem, maiestatem & omnipotentiam tuam. Jam omnia seruiunt & obediunt tibi, præter me. Eia misericordissime Deus, te decet misereri & parcere, fateor: Plangens igitur, ingratitude meam tibi confiteor, quod solus rebellis, solus tibi inobediens sum. Vide Domine mihi omnia hæc quæ cerno, legem, quam illis dedisti seruant, germinant, florent, virent, fructum adferunt, ac vt iterum florent, marcescunt custodientes tuum sanctum mandatum. Ego verò totus confundor, quia & multipliciter eruditus de lege tua, & nullam habens occasionem necessitatemve transgrediendi legem tuam, omni tamen tempore transgredior. Quo necesse est, vt confundar.

Ioan. 15.
Rom. 11.

Benignissime Iesu, quæ est arbor mala & sterilis, arbor eradicanda & in ignem proijcienda, nisi ego, qui totus sum inutilis, non solum nullos bonos, sed malos etiam fructus producam? Hei Iesu bone vtinam in bonam oliuam inferi merear, atque naturæ per me vitiatæ amaritudo tua gratia mutaretur.

conuertatur in dulcedinem. O poma odorifera, quid dicitis mihi? quid nunciatis de dilecto? Est ne pulchrior, quam vos? suauior quam vos? flagrantior quam vos? amabilior delectabiliorque quam vos, qui creauit vos? Si ita est, ergo vobis relictis, ille mihi cogitandus est, ille quaerendus, ille est amandus, illi inhazendum est. Ascendam igitur in palmam, & apprehendam fructus eius: quia & tu Iesu suauissime ad nos descendisti, vt videres poma conuallium. *Beatus d̄ dulcissime, qui dicere tibi potest. Omnia poma noua & vetera dilecte mi seruaui tibi.*

Videns arbores putantem, dic.

AH Domine misericordissime, refeca à me quicquid oculos tua maiestatis offendit. Da mihi fecunditatem bonorum operum, pinguedinem deuotionis, fructum pietatis & suauitatis, qui dulcis sit gutturi meo.

Recole, quod ramos de arboribus acceptos, turba Christo obuia, strauerit in via. Item: *Arbor bona fructus bonos facit.* O arbor vitæ, quales fructus fecisti? Quid nobis de fructibus huius horti non aduenit? quando tu arbor nobilissima, fructibus nobilissimis & immensis plena, non solum reficis, verum etiam ad te confugientes, te edentes fructus parere facis? O arbor, sub tua umbra me requiescere facias. O arbor, in æstu temperies, ab imbre defendens. O arbor, quam vnam diligat anima mea. Heu Domine, sterilis ramus ego sum: omni hora habeo timere mei excisionem. O beati qui ex ima radice succum charitatis trahunt. O beata anima, quæ se palmitem huius arboris ostendit, quæ vitam in se monstrat, flore, fronde, germine. Talis ramus ego non sum, sed aridus & sterilis. O Domine quam benè illi erat, quæ dicebat: *Sub umbra illius quem desiderabam, sedi, & fructus illius dulcis gutturi meo.* Beati qui sub umbra tua quiescunt Domine. *Arbor quæ non facit fructum bonum, excidetur, & in ignem mittetur.* Arbore autumnales, fructum non haberes. *Securis ad radicem arboris posita est.* Venit Dominus Iesus ad arborem folia pulchra habentem, & quæruit fructum in ea, sed nullum inuenit, neque enim erat tempus vt haberet fructum. Maledixit igitur arbori, & aruit. O Deus bone, & Iesu amabilissime, si tu qui misericordissimus es, maledixisti arbori folia tantum, & non fructus habenti, cum non esset tempus fructuum, ego vbi manebo, qui arbor sum non fructifera bonorum fructuum, insuper malos tibi exolos habens in me fructus, cum veneris iudicare, & iuxta adinventiones & fructum manuum suarum vnicuique retribuere?

In pomarium ingressus dicito.

Bone Domine, tibi infinita sit laus & gratiarum actio, qui tot & tanta instituisti, non solum ad necessariam sustentationem, verum etiam consolationem hominis etiam peccatoris.

En hortum pulchrum & auticum ecc. flores odoriferos, herbas salutaras, fructus in arboribus, aerem serenum. Omnia ab æterno, dulcissime Iesu, hæc præordinasti, & tibi fuerunt præsentia hæc, antequam fierent, vt modo simul cui etiam nobis apparent. Bone Iesu hæc præparasti seruis tuis ingratis Catholicis peccatoribus.

O bone

VI
16

O bone Deus, quid in mente tua, quod vides nos omnibus creaturis tuis abuti, quod vides nos donis tuis ad contumeliam tuam vti? O dulcissime Iesu vtamur quocunq; vtamur, te solo fruamur. Tu sis finis & requies omnium desideriorum nostrorum. Ad te currant, ad te fluant, in te dirigantur omnia vota & desideria nostra, in te quiescant in te stabiliantur dulcis Iesu, pie Iesu omnes affectus nostri. Bone Iesu, quam multa sunt hic consolationem, instructionem, profectum & admirationem excitantia: quid facies nobis, vt omnibus ijs benè vtamur, vt omnia te nobis prædicent, vt nihil à te, sed hinc ad te nos omnia abstrahant.

Dulcissime Domine da omnibus nobis, & præsertim fratribus nostris bonam sanctamq; consolationem, vt in te solo consolentur. Qua serenus est hic dies, at bone Iesu, nisi tua lux nobis luceat, quid nobis de sole hic sensibili? Fac bone Iesu, omnes tenebræ expellantur de cordibus nostris, & calor feruida charitatis nos vrat.

Gen. 27.

Ecce odor filij mei (dixit Isaac præuidens Christum) sicut odor agri pleni, cui benedixit Dominus. Odore eius reuiuiscunt mortui.

Cant. 2.

Trahe me post te dulcissime amator curramus simul omnes in odore vnguentorum tuorum. Cæteri tuo odore tracti, currere possunt, ego verò in via iniquitatis lassatus, tractu etiam tuo indigeo. Si cuncti sapientes mundi ingenia sua comportarent, non possent comprehendere sapientiam tuam Deus altissime, quam in flosculo hoc nobis prædicas. Domine Iesu flores tui, flores honoris & honestatis, tu slos es campi & lilium conuallium.

Ecc. 24.

Cant. 2.

Videns laborantem operantemue, dicito.

Psal. 127.

Esa. 1.

Esa. 45.

L *Abores manuant tuarum qui manducabis: beatus es, & benè tibi erit.*

Cogita quem in vno laborem omnes incidimus Cogita quem laborem tu Dei filio feceris peccatis tuis, qui pro te laborauit sustinens. Tu enim eum laborare fecisti iniquitatibus tuis. Cogita beatorum requiem, quæ optata sit. *Beati qui requiescunt à laboribus suis.*

Apo. 14.

Orandum

vt sit pro

mortuis.

Matt. 20.

Gal. 6.

Matt. 25.

Apo. 22.

Mat. 20.

Opta fidelibus defunctis, & precare, vt detur eis requies perpetua. Audi Christum vocantem: *Venite ad me omnes qui laboratis, & onerati estis: & ego reficiam vos.*

Cogita, omnes sumus ad vineam vocati, vt operemur bonum ad omnes. O quam beata erit nouissima hora, quando dicetur ijs qui portauerunt pondus diei & æstus: *Venite benedicti Patris mei, possidete regnum quod vobis paratum est ab origine mundi.* Tunc enim reddetur merces vnicuique iuxta opera sua. Ingemisce tam multos tecum esse in vinea etiam conductos, qui stant tota die octiosi.

Orandi, oc-

casio vt ex

omnibus

colligenda

sit.

Ex omnibus ijs, alijsq; huiusmodi facile est formare orationem aut aspirationem mentis: potes deinde ad huc modum quicquid videris audierisve, elicere aliquid, quo habeas occasionem orandi Deum, aut aliquid ex scripturis meditandum applicare, vnde ad Deum inuiteris.

Ex

*Ex temporum ratione vti sumenda occasio sit orandi, suspi-
randi mentemque ad Deum eleuandi.*

DEbet præterea occasio sumi mentem eleuandi ex tempore aut festiuitate, verbi gratia: vt Deum laudes, Deo gratias agas, Deum adores pro gratijs, pro donis, pro virtutibus, pro innocentia seruata, proq; custodia, pro liberatione item à periculis, à peccatis, pro gloria quoq; & quibusvis bonis à Deo aut sanctissimæ ipsius Matri, aut cuius alteri Sancto, cuius tunc dies festiuitatisve est annua, collatis, verbi gratia: In festis beatæ Mariæ virginis.

*In quouis festo Beatæ Mariæ Virginis, quidnam mente
voluendum.*

Cogita hic eius electionem, gratiarum superabundantiam, innocentiam, conuersationem Deo acceptissimam & proximis ædificandis flagrantissimam. Cogita eam quæ nunquam peccauit, nunquam Deo displicuit, quæ Deo semper placuit, quæ eius voluntatem perfectissimè adimpleuit. Cogita eius officium sanctissimum excellentissimumq; quod erat ^{Officium} Dei filium concipere, eundem parere, eidem seruire & ministrare, eidem ad- ^{B Mariæ} hærere, comitari patientem, cooperari nos redimenti, morientem plangere ^{quod fucit.} & sepelire: resurgentem cernere, eiusdem gloriæ participem fieri, atque in ipsius dextris nunc residere, & pro peccatoribus eidem reconciliandis supplicare.

Precatio ad beatam Mariam Virginem.

O Domina nobilissima, ò mater Dei dignissima, ò coeli regina excellentissima, calamitas mea extrema, & infelicitas me accedere compellit, sed prohibet turpitudine. At quo vadam alio, quam ad clementissimam reus: ad misericordissimam peccator? ad sanctissimam, omnium vitiorum plenus: ad beatissimamq; infelix? Ah per omnia quæ in te operatus est Deus mirabilia, te obsecro, non despicias me. Impetra mihi apud filium tuum veniam & gratiam. Non sit memor iniquitatum mearum, sed projiciat in profundum mœd miserationum ipsius abyssus deuoret absorbeatq; omnia peccata mea.

Recordare & monstra te nobis esse matrem datam, & fac mihi iterum seuerum accessum ad filium. Scio ò misericordissima mater, quod nihil in me habitat nisi peccatum, & si milles iurauero me posthac non peccaturum aut ^{Dan 3.} me ipsum correcturum, hoc ipsum mentior, quia iniquitates meæ creuerunt ^{Psal. 21.} super me, & factus sum, tanquam vas perditum & veluti mortuum cadauer ab hominibus proiectum cunctisq; abominabile.

Hoc igitur quæso ò pijsima mater, quæ omnibus es peccatoribus remedium, refugiumq; nafragantibus, via & portus salutis (per te enim omnes ad Christum venimus saluandi) impetra mihi voluntatem, fortitudinem, vires amoremq; ac Dei auxilium, vt ex toto corde meo dolcam, ex penetralibus

cordis mei defleam, satisficiamq; pro peccatis meis, & ex intimis visceribus meis doleam, quod pijsimum Dominum & redemptorem meum, quod & omnes cœlestes creaturas offendi.

Ah misericordissima Domina & mater impetra mihi iugem perfectissimamq; contritionem de omnibus peccatis meis. Ah vtinam scindatur cor meum durissimum, vt lachrymæ mihi amarissimæ suant die ac nocte, quod tam ingratus & tam rebellis Deo, tam indeuotus, tam negligens demiq; & acediosus remaneo tot annis, ac aridus, infirmus ad omne bonum, impotens ad resistendum tentationi, & in omnibus delinquens.

Eia mater misericordissima, fac tu vt amodo non iaceam in peccatis, sed resurgam, fac vt mihi vim ipsi inferam, fac vt à malo cessem, in bono perseuerem, stabiliam & crescam: de me desperem, & in sola filij tui miseratione confidam.

O regina virginum, o Dei mater & filia, o pulcherrima omnium foeminarum, o virginum curatarum castissima, o inter omnes matres benedictissima, o imperatrix cœlorum, angelis purior, vniuersisq; creaturis superior. Tu cœlo mundoq; prælata, tu quacunq; creatura es suauior. Tu es, quam concipiscit, quam amare cupit anima mea.

Heu o suauissima Domina ac mater, quod tam turpis, tam foedus, tam vtilis, tam foetidus atque suo amore tam sum indignus. Quid faciam o Dei mater, vt tuam gratiam inueniam? Quid agam o regina misericordiarum, vt totus tuus sim, & tu tota mea? Te desidero, te amare cupio, tibi placere affecto, quam esse percipio.

Ah ad genua tua, ad vestigia pedum tuorum supplex te per omnia Dei, dona per omnia eiusdem beneficia, quibus te honorauit altissimus, & post se super omnes creaturas honorandam te constituit, te obsecro, vt me licet ad hoc pra omnibus indignissimum, in filium adoptes, castitatem mentis, & corporis mihi impetres, pietatem, compassionem, mititatem, charitatem, humilitatem misericordiamq; ad omnes, & reliquas virtutes, in quibus tu Dominus Deo placuisti, mihi obtineas o dulcis, o pia mater & Domina mea virgo Maria.

Precatio alia ad beatam Virginem.

O Qualis est hæc virguncula nata? Vtinam huius haberem notitiam, vtinam eius assequar familiaritatem, vtinam eius obtineam gratiam, vtinam huius clientulus effici merear. O puellam speciosissimam. O moribus gratissimis ornatissimam: O virtutibus vernantibus odoriferam. O cunctis gratijs donisq; omnibus cœlestibus plenam. Hæc vtinam sui amore me vulneret, huius suauissima dilectio vtinam cor meum faciat. O vtinam puella tam admirabilis, quam singularis me tua habeas gratia dignum: me tibi totum dedico, me totum tibi offero. Cito subueni mihi o pijsima Virgo, o pulcherrima inter filias hominum. Adesto mihi, cape me, in amore vulnera me: totum me tutum O desideratissima posside me. nec ad momentum relinque me solum absq; te. O fidelissimum cor tuum, O exuberantissimam misericordiam tuam effunde super me, oculis tuis nitentibus & gratissimis respice me. O foeminarum misericordissima in filium adopta me, tene me, tuis vinculis & constringe me, tuoq; amore suauissimo inebra & im-

& immuta, & transforma me, ut tuus totus sim, nunquam absque te, & cor meum nunquam sic absque te. O mater amabilissima, utinam in tuam gratiam aded suscipi merear abs te, ut nunquam permittas vel ad modicum declinare à te, sed semper in tui amore perseverem apud te.

In festo alicuius Apostoli, quidnam mente ruminandum sit.

Cogita hic electionem eius, ut verba Christi: *Non vos me elegistis sed ego* Ioan. 15
legi vos. Noli disputare de electione, nec eandem aut eiusmodi causam
discutere velis: sed ora, ut in eorum habearis numero, qui à Domino Psal. 64
sunt electi. *O beatus quem elegisti Domine, habitabit in atrijs tuis.*

Gratias hic age Deo qui Apostolos suos in uniuersum mundum misit, ut in
omnem terram eorum sonus exiret, præsertim quoties hunc audis versum: Psal.
In omnem terram exiit sonus eorum, & in fines orbis terra verba eorum. Item. Ibid.
Dum audis legi siue cantari: *Vos amici mei estis, mente ruminabis: O quam be-* Ioan. 15
atam, quam honorificum, quam denique est gaudiosum esse amicum Dei. Quis
nam non affectaret amicitiam O rex gentium? Quis gratiam tuam non op-
taret? Ah misericordissime inueniam gratiam in oculis tuis. Ah utinam tuo Heb. 11.
dignus amore inueniar. Hi sunt bone Iesu, amici tui, quibus hic dedisti con- Sapient. 5
tumelias, famem, frigora, infamias, dolores, carceres, tormenta atque igno-
miniosam in oculis impiorum mortem sustinere, reuera tamè eorum mors
non ignominiosa, sed preuola in conspectu tuo Domine, utpote tui amore Psal. 115
desideranter suscepta, atque pro tui honore, pro iustitia, pro fide, pro inno-
centia tollerata. Ostendisti eis quanta oportuit eos pro nomine tuo pati. O Acto. 9.
da mihi benignissime Iesu perfectissimam patientiam, ut cum desiderio,
tum gaudio, cumque deuotissima gratiarum actione aduersa quæcunq; tui a-
more suscipiam, constantissime tollerem, perseverantissimeq; portem. O Ie-
su bone fac optatissimum mihi sit, animoque meo suauiusimum pro tui amo-
re pati, quandoquidem tu pro me tanta passus es.

In festo Sanctorum Martyrum quonam quis exercitio se occupare debeat.

Vincens dabo edere de ligno vita quod est in paradiso Dei mei. O beata victo- Apoc. 2
ria dulcissime Iesu, etiam qui te propugnatore certat, qui te adiuuante
vincit. Absque enim te nulla est victoria. Ah Iesu bone, respice pusilla-
nimitatem meam, expelle omnem timorem malum, omnemq; formidi-
nem: Da mihi fortitudinis donum, ut ardua grauiq; cuncta alacri mente
aggrediar, quæcunq; intolerabilia etiam obuijs amplexibus suscipiam,
& terrore charitatis tuæ me totum possidente, patientissime eadem susti-
neam.

O Iesu bone quæ est hæc corona, quam toties audimus, qua tuos coro- Psal. 26.
nas electos, quam eorum demq; capitibus imposuisti? Haud dubium quod Coro. san-
abstergis omnem lachrymam ab oculis eorum: *& non erit illis luctum* ctorum mar-
 tyrum quæ
 ampli-
 fit.

zfa. 25.
Apo 7. 31.
Esaia 51.

amplius, neq; mors, neque clamor, neque vllus dolor: omnia enim illa transferantur.
Nunc verò lætitiã & gaudium obtinebunt.

Pfal. 53.

Ah pijsime Iesu, da mihi de hostibus meis victoriam. Scis Domine, quia nullum in me est bonum, nulla virtus, nullum consilium. Itaq; Deus bone in nomine tuo saluum me fac, & in insuetudine tua non qua punis delinquentes, sed qua redemisti pœnitentes libera me. Gaudet bone Iesu S. Martyres, & exultant in gloria, lætanturq; in cubilibus, hoc est, in secretis conscientiarum suarum, quia inter pœnas & tormenta mortis non potuerunt auelli à charitate, quæ in te est. Euntes olim ibant & stebant verum nunc venientes ventunt cum exultatione portantes manipulos suos. Seminauerunt in lachrymis, sed in exultatione nunc metunt. Seminauerunt in tuis benedictionibus, & de tuis benedictionibus nunc metunt, gaudent tritico & vino, gaudent in bonis tuis & fructum manuum suarum comedunt. Ego verò qui arbor sum sterilis & absque fructu non habeo quod manducem, non habeo vnde lætari possim, nisi in miserationibus tuis Domine. Hæ solæ mihi sunt necessariæ, hæ mihi sufficiunt. Misere igitur mei Deus, secundum magnam misericordiam tuam. Misere me & salua me, secundum multitudinem miserationum tuarum Domine de le iniquitate meam.

Pfa 67.
Gloria
Martyrum
sanctorum
in cœlis
quanta.
Pfa 125.
2. Cor. 9.
Iere 31.
Esaia 3.

Pfa 50.

In die vnus Confessorum quidnam mente tractandum.

Ioan. 1.
Pfa 20.
Pfal. 50.

Ecce verè Israelita, in quo dolus non est. O beata simplicitas, o sancta innocentia, quam places Deo? Domine mihi sunt quos præuenisti in benedictionibus dulcedinis, ab infantia eos vt pupillam oculi custodiens, & sub vmbra alarum tuarum protegens ac fouens. Ego miser peccator, heu quam impiè disrupti vincula tua, proieci iugum timoris tui, fac Domine mihi (quia innocentiam perdiidi) vt inter pœnitentes tanto ferocem tui amore vehementius, quo grauius deliqui, quoque negligentius hætenus vixi.

Ioan 2.

Sancti oēs
quam fac-
erunt humiles
Deumque
mentes.

Cognita quam asperam vitam duramq; Sancti egerunt in mortificatione sensuum & carnis, nihilominus tamen humiles ac timorati se planxerunt, atque tanquam negligentes sese iudicauerunt. Tu verò cum nihil pœnitentia facias, cum edas, bibas, dormiasq; ad satietatem, tibi tamen blandiris Dei iustitiam non metuens? O quantis gemitibus aliena peccata hic sanctus audidit, & planxit, tu verò rides, tam aliena, quam propria peccata videns secundum an consolatio tibi promittatur. Si vlla fauilla diuini in te esset amoris non absque lacrymis audires (quando delictum proximi nunciatur) & contemptum Dei & periculum damnationem ve proximi. Si pater tuus naturalis contemnitur, læditur aut si contumelia afficitur num tu illi faues contemptum? Nonne doles? Nonne patris honorem zelaris? Cruciat animam tuam audire, quæ iniuriosa probrosave sunt Patri. Cur igitur pro Deo non zelaris, qui pater omnium est amantissimus atque fidelissimus? o reprobe fili non te exhibes nec ostendis filium, quandoquidem patris tui contemptum inuicem non doles.

Dei contē-
ptus & pro-
ximorum
periculum
vt sit desce-
dum.

Mala. 1.

Amabilissime Iesu, amor, desiderium cōsolatioq; vnica Sāctorum, quomodo per tuam pietatis abundantiam Sancti tui mundum mundi q; diuinitas hono-

honores, gloriam voluptates, gaudiaq; contempserunt, ita fac o dulcissime Iesu, vt te solum diligam, te solum cogitem atque desiderem, te sitiam, te que- ram, te solum pure in omnibus intendam, optem & inueniam. O sanctorum eremitarum & monachorum abstinentiam, o paupertatem spiritus, humili- tatem, simplicitatem, obedientiam deuotionemq; eorundem, Deus meus, Deus meus, da mihi easdem virtutes eorum aliasq; omnes perfectissime & deuotissime imitari.

Virtutes Sā-
ctorum vti
imitandæ
sunt.

In festo B. Martini & vigilia eius quænam exercenda.

Hodie o anima conuiuantur, homines & lætantur. Quæ sunt nunc e-
pula tua? Christe Iesu miserere animæ meæ fornicariæ. Heu Deus cor-
dis mei, tu stas ad ostium & pulsas, vt aperientis cor intres, & cœnes cū
eo. Pulsas ad ostium meum & ego non audio. Audiens non aperio, quia mun-
danæ cogitationes & creaturales affectiones (sicut meretriciæ) cor meum,
occupant tota die. Heu quando aperiam? Vique quo non sonat vox tua in au-
ribus mei? Quare dulcissime non dulcissis animæ meæ? quare amabilissime
non rapis & possides affectum meum? Deus clementissime pulsa, tunde &
frange cordis mei ostium, irrumpe violenter, & locum tibi dedicandum non
finas ab extraneis occupari. Eijce quicquid tibi sordidum repperis. (Sordent
autem omnia Ideo cor mundum crea in me Deus &c. cor nouum secundum cor
tuum. Instaura conuiuium in corde meo pie Deus. Ciba quæso, animam hanc
adulteram pane lachrymarum, & potum da mihi in lachrymis, & in mensu-
ra discretionis.

sal. 71.
Apoc. 3.

Pulsanti
Deo cur plu-
rimi non a-
periant.
Cant. 6.

Psal. 50.

Psal. 79.

Bone Iesu, tu es qui pium affectum compassionis & miserationis huic
Sancto infudisti. Vtinam cor meum lique scat, vt nulla in me sit duritia erga
proximum. Hoc tu potes facere mi Domine. Fuit etiam hic amicus tuus ocu-
lis semper in cœlum intentus. Indicabat oculis quo cor suum ferretur. O bo-
ne Domine pro xenio, pro munere mihi sanctus Martinus vtinam abs te im-
petret mundum cum omnibus quæ in mundo sunt insipidum fieri, vt tu so-
lus vnicus thesaurus sis cordis mei, de te solo libeat mihi loqui, cogitare, &
audire.

S. Martini
perfectio
quanta fue-
rit.

Miserere pie Domine, & accelera miserationis tuæ abundantiam, vt ab
immundo amore seculi liberet me gratia tua.

Gaudent hodie omnes homines, protulde mihi Domine etiam gaudium, o
dulce & verum gaudium quod in te est, dona mihi vt nunquam posthac nisi
in te, gaudeam. Quando licebit hoc impetrare dulcis, Domine, qui clemens
es, scis, potes, & vis? Nonne Domine dabis, quod iuste petitur? Et quid iustius
quam petere quod tibi debetur? Eia Domine da quod debeo ego, & quo tu
dignus es. Sanctus Martinus ex deuotione ad sanctos Martyres Mauritium &
socios qui amore Christi sanguinem vna fuderant dum esset in loco vbi
passi fuerant, desiderauit terræ aliquid secum asportare, quæ sanctorū Mar-
tyrum cruore olim fuso maduisset. Dum itaque foderet paruo instrumen-
to, suo desiderio satisfaturus, confestim ebulluit sanguis e terra illa recens,
velut hodie effusus, impleuit itaque vasculum quod secum habebat. Et cum
sanguis finire, seu scaturire non cessaret, (reddebat enim humus Deo iubente

S. Martini
deuotio ad
S. Martyrum
reliquias
quanta
miraculum
de sanguine
martyrum.

quod olim iunbiberat) rogauit Dominum sanctus Martinus, vt atit aliqd vas sibi eiusdem providentia mitteretur, (nihil enim tunc secum habebat quo cruorem sanctum vberius manantem hauriret) aut miraculum cessaret. Afuit igitur oranti mox angelus, offerens illi vasculum (quod cuius materia metalliue sit vsque hodie ignoratur) in quod sanctus Martinus collectum sanguinem recondidit, vasculumq; suo muniuit sigillo clausum.

*In festo S. Brunonis Patriarchæ Carthusiani
instituti.*

Carthusiani
quot habeat
occasiones
Deo seruien-
di.

Matth. II.

Domine Deus meus, hodie est festum patris nostri, cuius nos debemus esse filij, Prosit nobis bone Iesu sanctum habere hunc patrem, vt hauri eius spiritualis, vt virtutum eius participes efficiamur & heredes. Dulcis Iesu ego mendicus sum & pauper, & alienis duntaxat meritis sustentor: quando aliquid faciam tibi gratum? O si Deus meus aliquid te dignum & odoriferum in conspectu tuo hodie tibi presentarem. O si vel nunc incipiam esse verus Carthusiensis. O pie Domine quantam præ alijs hominibus etiam religiosi dedisti nobis facultatem & commoditatem tibi seruandis. Quot occasiones peccandi ablata, quot benefaciendi nobis sunt appolita: quàm expeditum nobis fecisti iter, si modo ambulare vellemus. Heu Domine Iesu ingratitude meam. Memor ne es dulcissime Iesu quod dixisti, *regni celorum vim patitur, & violenti rapiunt illud*? Heu quando ego faciam violentiam mihi ipsi. Heu bone Iesu quàm facile hostibus succumbo, quàm moliter ac misere vitijs repugno. Capior, ligor, trahor, cæcusq; ipse in diaboli decipulam intro. Nulla in me est virtus aut fortitudo, sed omni tentationi cedo. Ah pijsime Iesu propter merita beatissimi patris nostri omniumque filiorum eius, da mihi vt te Deum meum præ oculis semper habeam, nullo peccato consentiam: lex tua sola mihi placeat, & voluntas tua: hanc sequar, hanc promoueam, pro hac zelor, pro hac moriar te adiuuante Domine Deus meus.

*In festo S. Vndecim millium, atque aliarum sanctarum
virginum martyrum quid cogitandum.*

S. Hilarionis
virginalis
punitas.

Domine Iesu Christe, cui omnis mundicia placet, qui in matre tua noui viuendi genus consecrasti, qui vitam angelicam in terris per B. Mariam omnium virginum reginam instituisti: Dulcis Iesu amator castitatis, cui inter alias virgines S. Ursula virginum gregem numerosum offerens plecuit: aufer à corde meo quicquid in cogitatione est immundum, aut in affectu impurum, vt casto & mundo corde tibi lectulum sternam, & te inhabitatore animæ meæ indefinenter habeam. O Iesu bone quales nuptiæ hodie fuerunt & sunt vndecim millium sponfarum reginarum: Si gaudium & tripudium magnum est hic in terris vel vna virgine nobili nupta, quid tecum agitur dulcis Iesu inter tot nuptias, vbi sola & vera sunt gaudia. In his sanctarum nuptijs tuis tripudiat sanctus pater Hilarion, qui de carne, qui de mundo, qui de diabolo hic gloriose triumphauit. Virgo gaudet inter virgines, nec sine speciali virginitatis suæ præeminentia celebrem festiuitatis suæ cum tot millibus virginum fortutus est diem.

O mi-

O misericordissime Iesu, ascendat ante faciem tuam odor virginalis castitatis hodie & foetorem nostrae turpitudinis operiat atque debeat. Iesu bone utinam per harum virginum castitatem tibi placere merear, & mundus fieri. Sanguinem ipsarum calidum, roseum, odoriferum quem tibi virginea charitas fudit pro me offero, ut me tui amore calefacias pectora virginea tui amore fragrantia inspice bone Iesu, & mihi tui amorem imprime. O utinam amor quo sancta Virgula & chorus ille virginalis flagrauit cor meum succendat, cor meum illuminet, cor meum in te rapiat & absorbeat.

O prudentes virgines, quae vilem carnis delectationem spreuistis, & aeternam requiem aeternam dulcedinem vobis comparastis. Nunc habetis, quem desiderastis: nunc quem amastis retinetis. Nunc eius delectatione amorosa frui mini, sine quo vivere nolulistis. O recordamini in quantis periculis & miserijs nos sumus, quae vos euastis, & eruite nos, ut sine offensa sequamur quo praecessistis. Ah misereamini nostri sponsae Christi dulcissimae, reginae potentissimae: iuuate nos in pugna carnis, in pressura cordis, in conflictu vitiorum, ut hostibus nostris cunctis efficiamur fortiores. O quantum nobis, O quantum mihi gemere incumbit, qui à longe in profundo lacu, in stercore luti, in turpitudine peccati iaceo. Nam vestram serenitatem, vestram lucem, vestram pulchritudinem, vestram gloriam ne cogitando quidem valeo attingere. Hodie tot millium coronas sponsum dat Iesus Christus sanctis virginibus, & tu ô foeda anima, tu peccatrix & polluta quid expectas? O quam breui tempore pugnaverunt, quam cito vicerunt. O quam cito actum est quod laborauerunt: O quam breue fuit angustiae tempus pro quo quod sine fine est, obtinuerunt: gaudium quod nunquam terminabitur adeptae sunt. O gaudium plenum, securum, perfectum, infatigabile, indeficiens, aeternum.

O sine fine gaudium cum Deo, O sine fine. O Deus meus quid est sine fine: Et ego habebō post finem aliquid sine fine? Sed nescio quid, Deus meus costringe me vinculis charitatis tuae indissolubilibus: & extunc vire & seca, & fac mecum sicut tibi placuerit, ut saltem quod sine fine agendum est, tecum habeam, ut sine fine sim tecum, est enim & aliud sine fine in inferno. O virgines beatæ, O felicissimae, mementote miseri, mementote peccatoris, & aggregate me pauperem & mendicum in societatem vestram viuam nunc & iustenter meritis vestris. Intercessionibus vestris Deo me reconciliet. Singulae, hoc est, unaquaeque vestrum aliquid de peccatis & poenis mihi obtineat relaxari, & aliquid de vestro & Christi thesauro, quo regnum caelorum emere possim, impetret donari.

Gaudium sine fine cum Deo quod sine fine.

In festo S. Barbarae aut alterius virginis ac martyris, quomodo se quis exerceat.

Sanctissima Christi sponsa, virgo & martyr Barbara, ora tu pro me. Quam si propter magnitudinem & multitudinem delictorum meorum audire noluerit Rex regum & Dominus dominarum sitamen possibile est nolle au. non posse iam bonum Dominum suam non audire sponsam ostende ei vulnera tua, ostende ei pro me sanguinem tuum, amorem tuum, reliquaque omnia quae eidem dedicans offerensq; consecrasti. Admon-

eum.

eum præterea omnium miseracionum suarum, vniuersæq; hoc est, immensæ bonitatis ipsius, & omnium laborum, vulnerum, poenarum ac gemituum, quæ pro me tolerauit, vt propter illa, & propter semetipsum mei miseri peccatoris miseretur, & faciat mecum misericordiam, meq; ad supremam gloriam suam perducatur. Ah Deus misericordiarum, fac mecum misericordiam tuam, ne vnquam patiaris me separari à te propter preces huius sanctissimæ virginis tuæ ac sponsæ.

Ad beatissimam Mariam Magdalenam precatio.

O Mulier sancta, plena fide & charitate: ora pro me misero peccatore. Scis pia mater infirmitates peccantium, experta quoque es pietatem & dulcedinem amatissimi atque misericordissimi Iesu, sed nihilominus iudicis venturi, præueni eum ô sanctissima mater, & pro me loquere bona. Admone eum pietatis, dilectionis, beneficiorumq; omnium quæ tibi vniuersisq; mundo exhibuit. Impetra mihi plenam omnium peccatorum meorum remissionem, vt in die horaque qua ex hac vita egredi debeo, purgatus atque plenè reconciliatus inueniar, vt moriens absque medio impedimento què vilo ad Deum, ad patremq; meum misericordissimèq; introducentibus introiturus. O sanctissima Maria Magdalena tu morienti Iesu ad crucem astitisti: adesto mihi in hora mortis, & quicquid potes mihi presta: potes autem maxima, quia digna es vt nihil tibi neget rex gloriæ, qui tantopere te diligit.

Exercitium de omnibus Sanctis.

O Gloriosissime rex cæli & terræ dominus vniuersorum, Domine Deus noster, qualis est hæc festiuitas in cælo omnium sanctorum ab initio mundi gaudentium & exultantium de liberatione sui ab omni malo, ab omni peccato, ab omni timore, ab omni periculo, sollicitudine, anxietate, infirmitate, dubietate, ab omni molestia? De adeptione item summi, perfecti & solius boni, in quo omnis felicitas, securitas, gaudium, pax, æternitas?

Iesu dulcissime miserere nostris, memento nostri, & erue nos ab omni malo, defende nos & libera nos ab omni peccato, præserua nos ab omni periculo. Tibi Iesu bone soli placeamus, tibi placere soli desideremus, te esuriamus omni cibo dulciorem, omni nectare suauiorem te sitiamus pie Domine Iesu Christe dulcissime, vtinam eo maior sit ad sanctos tuos nostra deuotio ac veneratio, quo maior & communior est omnibus hodierna solennitas. Iesu bone, da nobis imitari quod colimus. Heu pie Deus, vsquequo cor meum est mundanum, vsquequo affectibus terrenis plenus sum? Non reperio in me aliquid, quo me possim consolari, quod aliquem sanctorum vel in modico sim imitatus. Quotidie lego, quotidie audio sanctorum opera, sanctorum præconia, & nihil muto de pristina mea mala & tepida conuersatione. Quam misericorditer nobiscum sit, quod tam varia sanctorum habemus instituta, varia exercitia, licet ad vnum finem tendentia, quorum si vnum non conuenit nobis, congruat aliud. Sed heu dulcissime Iesu me miserum, cui accidia omnia facit vt non conueniant. Mel enim respno & delectat venenum. Innoua tu potentissime in me signa, & immuta mirabilia, Occide in me omnem torporem

Exemplaria
sanctorum
cur habea-
mus tam va-
ria.
Eccle. 36.

porem & negligentiam, infunde feruorem, da, auge & confirma bonam voluntatem. Da mihi, vt cum omnibus sanctis tuis hic & in æternum diligam laudem & benedicem te, in seculum seculi & absque fine. Heu bone Iesu, vbi est feruor meus, cuiusmodi, quantusque esse merito deberet in me homine peccatore vilissimo, cui tot tantaque peccata tam sæpe, tam diuque dissimulata sunt? Ah Iesu pijsissime misericordia tua magna est super me, Esto mihi propitius Domine Deus meus doce me facere voluntatem tuam, quia tu es Dominus & Deus meus. O tuam solam voluntatem diligam & faciam, quia tu es creator & redemptor meus, tu solus es protector & saluator meus. Hoc modo, quomodo exempli gratia quadam scripsi, ex occasione festorum, eorumque, quæ cantantur in eorundem officij, debes mentem tuam eleuare in Deum, assuescereq; ad familiaria cum eodem tractanda colloquia.

Gal. 87.
Gal. 148.

In aduentu Domini cuiusmodi exercitio sese quisque exercere debeat.

IN Aduentu Domini cogita, quomodo vxores malæ & impij serui non gaudent sed tremunt, si domini sui nunciatur aduentus. Vide tu quantum gaudeas, vbi nunciari audieris: *Eccc sponsus venit exite obviam ei.* Si enim non gaudes, perspice quare non gaudes, & iuxta hoc affectus, desideria, orationesq; ex mente tibi ipsi formato. Vide quia Dominus dicit, de fine mundi loquens, & de ijs quæ mundi finem prænunciant: *Hic autem fieri incipientibus, leuate capita vestra, quia appropinquat redemptio vestra,* id est, gaudete, quia in stat liberatio vestra: iudicans captiuitatem esse sanctorum, hanc præsentem vitam, à qua exui atque recedere, est à miserijs liberari. Effunde desideria cordis atque precum gemitus, vt in mentem tuam veniat Christus. Iterum, cogita te moriturum, Christumque ad te iudicandum venturum: hoc est, cogita quomodo moriens ad Christi tribunal duceris, sententiam recepturus ac mercedem. Cogita horam hanc esse, qua ducendus es. Iuxta hoc congruentem assume affectum, & desideria orationesq; cordis multiplica. Cogita venturi Domini in carne benignitatem, quia non venit iudicare mundum, sed saluatur mundus per ipsum.

Matt. 24.

Luc. 21.

Aduentus Christi in mente hominis.

Aduentus Christi in mortem cuiusque.

Ioan. 3.

In quadragesima alijsque occupationibus quonam anima deuota exercitio sese occupare debeat.

IN Quadragesima poenitentia lamenta, gemitus atque planctus cordis propter peccata tua, frequenta. Hoc modo cuius temporis sua quoque exercitia tribue: quæ ad eius notitiam familiaritatemq; perducant. Deinde occupationis quoque occasionem tibi administrare debent, & orandi materiam vt si labores operando, cogites ad laborem hominem vt auem ad volatum, natum. Cogita quis sit, qui suos vocat, inquiens: *Venite ad me omnes qui laboratis, & operati estis, & ego reficiam vos.* Meditare huius vitæ miseria atque labores. Expende æternam requiem, quæ pro Christo hic laborantibus dabitur.

Laborans manibus quid mente ruminet.

Job 5.
Matt. 11.

Tempore laboris dic Domino Deo tuo.

DUlcissime Iesu, hos labores in vnione omnium laborum & sudorum tuorum tibi offero, & in vnione charitatis tuæ, qua pro nobis labores & do-

K k

& do

Greg lib. 1.
Dial. c. 1.
Paulini No-
lani Episcopi
charitas
quanta.
2. Tim 5.

Matt. 11.

Gen. 3.
Psal. 48.

& dolores suscepisti: bone Iesu, hunc laborem tibi gratum faciant omnium electorum tuorum labores & studia quæ pro tui amore sunt gesta: quæ omnia vnita simul in conspectu tuo offero. Sanctus Paulinus Nolanus Episcopus, in captiuitate constitutus, in quam pro liberatione cuiusdam adolescentis ab infestatione creditorum, se sponte vendiderat, operabatur manibus plantans & colens hortum, ac portans finum. Paulus Apostolus manibus operabatur, ne quempiam grauaret. Erat enim scenofactoriæ artis. Christus laborat sustinens. Vnusquisque laborat sub infirmitate & concupiscētia sua. *Venite* (inquit misericors *qui laborat & oneratus es*, id est, vt non laboreis. In te domine requies, in nobis labor. In te pax & securitas, in nobis pugna & timores. Nobis ipsi comparauimus quod intus & foris laboramus. Laboramus inaniter, cogitantes consilia (scilicet scientiæ apprehendendæ boni & mali, & esse sicut di) Verum consilia hæc non potuimus stabilire, sed *ultimo in honore fuit, non intellexit: comparatus autem iumentis insipientibus & similibus factus est illis.*

In requie constitutus mentem quænam tractare debeat.

Cogita quanta sit requies sanctorum, quàm dulcis sit prægustatio illius quietis Deum amarium. Cogita afflictionem defunctorum purgandorum, & ora illis petens requiem.

Lapsus nostri vt nos doceant orare.

Postremò, vitia lapsusque tui doceant te orare, vt si lapsus fueris lingua, dicas Domine Iesu expe me à lingua mea Domine Deus meus, quoties proposui refrenare linguam, vt non dicerem, nisi quæ ad necessitatem meam, aut ad proximi essent ædificationem, & non emendauit me, sed meum institutum neglexi?

Silentium sanctorum quantum Deo placuit.

Legimus quantam gratiam his præbuisi amabilis Iesu, qui à loquendo abstinuerunt, donec vt liter loqui didicerunt. Quantum placuit tibi silentium in Catharina Senensi, in Maria de Oegnes & c.

Psal 9.

O si dulcis Domine Deus meus, des mihi gratiam hanc, vt non solam linguam meam ad loquendum nisi in laudem & honorem tuum, aut pro beneplacito tuo. Da mihi Domine Deus meus linguam mutam ad omnia mundana, vana, mala, & otiosa. Conclude linguam meam, obtura aures meas, purum fac cor meum, & incontaminatum ab omni detractione, ab omni murmuratione, ab omni derisione, ab omni carnalitate, ab omni vanitate, ab omni scurrilitate. Dulcis Domine Deus meus, Iesu piissime, da mihi linguam secundum linguam tuam, aures secundum aures tuas, cor secundum cor tuum, & omnia membra secundum membra tua: vt gratia tua ducente, merear te imitari, tibi merear conformari, per te merear præseruari, tuo lumine dirigi, tui amore accedi, tua custodia protegi, tuis virtutibus dirigi, tuis meritis saluari. Hoc modo vniuersæ miseriæ tuæ consideratio, faciat te continere clamare ad Deum: *Christe Iesu, cui conuenerat omnes necessitates meas nisi tibi? Illi enim derelictus est pauper, orphano tu eris adiutor. Tu solus potes curare languorem meum.*

Deus meus est ne hoc iustum, vt in isto tempore sustineas vermem blasphemantem, ingratum, infidelem, nomini tuo contumeliosum, contemptorem, inobedientem, rebellem? Si ideo sustines Domine Deus meus, quod mallet saluare, quàm damnare, imponas finem contumeliæ tuæ, & ingratiudini meæ.

Emen-

Emenda quod in me tibi displicet modo tibi placentissimo, ac congruentissimo. Pater nomini tuo magno, quod per me blasphematur infidelitatibus nimis, adulterijs & fornicationibus cordis mei, quas quotidie facio cum creaturis illis adhaerens, te optimo & vero bono interpreto. Heu quando me emendabo. Hei vsquequo non diligam te? Displicet mihi vita mea & non emendabo. Displicet etiam tibi, & sustines. At quam diu sustinebis? Tu potes emendare quod ego non possum, aut non satis volo.

En clamo ad te Deus meus Inuoco te in animam meam. Purga, munda, eijce quicquid in me sordet. Vrge, adiuua & fac vt fiam homo secundum cor tuum vt placeam tibi semper vt nihil mihi desit quod velis adesse. Nihil alsit quod velis deesse. Eia Deus meus, misericordia mea. Vsquequo ingratus, infidelis & impius sum? Da mihi Domine mi, da scelerato & serui nomine indigno, cor contritum & humile, Aperi oculos meos vt videam peccata mea, iniurias quas a me sustines. Incipiam nec desinam in hac vita lugere: procedant rugitas & singultus lachrymarum, quia immentum, infinitum, summum & optimum offendi. Eia miserere mei Deus meus: miserere, quia tempus miserendi est & transiit virtus mea, quam tibi offerre debui. *Psal. 101.*
Psal. 79. Illumina cor meum Deus meus, vt intelligam legem tuam, voluntatem tuam, beneplacitum tuum. Non derelinquas me Domine Deus meus, ne discesseris a me, in tumultu cogitationum mearum, in conflictu repugnantium victorum meorum. In tenebris sum, & sine te non est lumen mihi. Non finas misericordissime pater falli me a praesumptione, nec decipi ab inimico Declino saepe bonum, & statuo malum. Aperi oculos meos, vt meipsum videam, & nihil velim, nisi, quod tu me vis velle. Adiuua infirmitatem meam. Quae enim virtus est mea sine te? Scis pater sancte mihi non sufficere coram, quae caeteris sufficere possent) auxilia, non generales gratias. Aliquid singulare mihi impartiat bonitas tua, maius a quo quod praesidium, maiorem virtutem, plures gratias quia & ego singulariter infirmus sum, pauperior omnibus. Scis bone Domine a patre bono debiliore filio, & se minus potenti iuuare, copiosius & liberalius prouideri. Ita facias mihi pijsime pater. Infirmitatem, cecitatem, malitiam cordis mei, mea culpa & sponte incidi, quis me eruet? Tu Domine. Nec dicas, quod indignus sum auxilio tuo & quod non apponam voluntatem atque conatum, & caetera quae requiruntur. Hoc enim est quod dico, quod peto elementissime pater, vt magnificentius nomen tuum sanctificetur in me, nobilius clareat bonitas tua in me, cum tam indignum & penitentem ad te traxeris impium peccatorem. Videant omnes, quam magna multitudo miserationis tuae Domine, quam lata & ampla bonitatis tuae sit immensitas, quae se ad tam vilem peccatorem (qui seruare non potest, nec quod facere deberet pro remedio facit) extendit. Vitam inter homines secundum tuam voluntatem illis consentiens & dissentiens secundum beneplacitum tuum & secundum regulam legis tuae.

Deus meus respiciam ad te, Deus meus sis tu mihi scopus in corde meo primus & notissimus, initium & finis, ad quem cuncta dirigam, quem in omnibus quaram, propter quem omnia faciam.

Adiuua me Domine Deus meus. Succurre pijsime pater, ne decipiar ab ignorantia mea, ne inuoluatur tenebris, ne opprimar ab iniquitate, ne vincar concupiscentia, ne seducar passionibus, ne fallar teneratione inimici: sed in omnibus me

fufcipiat misericordia tua, dirigat me fapientia tua, protegat me virtus tua, custodia, poffideat faluetq; me bonitas tua.

Hier. 17.

En Deus meus, quomodo poffum elle tuus feruus, tot paffionibus, tot malis (quæ tibi vehementer displicent) implicatus? *Sana me Domine & fana me, faluum me fac, & faluus ero: quoniam tu folus fpec mea & falus mea es. Nifi tu (qui me cum non effem, creafti cum perditus effem, redemifti) adiuues me & non folum adiuues, fed etiam excites, impeillas & vrgeas ad voluntatem tuam perficiendam, non erit mihi falus. Tanta enim eft interioris hominis mei confufio, turbatio, tenebræ, pronitas ad malum, malitia & omne vitiorum chaos, vt tui oblitus fim, cor meum induruerit & non fentiam propria peccata mea, fex ea amplexor, defenfem, & vt iuftitias ea teneam. Deus meus, adiuua me. Adiuutor meus esto, ne derelinquas me, neque defpicias me Deus faluator meus. Domine Deus meus, refugium meum vnicum, tutum & verum. Quoties à te recessi, deceptus fum, captus & vulneratus fum.*

Pfal. 5.

Pfal. 40.

Eia misericordiffime medice, *fana animam meam, quia peccaui tibi. Nufquam inuenio fidelitatem, nifi in te, nufquam fanitatem, nufquam quietem, nifi in te. Adiuua me Rex meus, & Dominus meus: tranfige cor meum clauo amoris tui, & insepabiliriter tibi illud affige. Fac vt tibi indifinenter viuam, inauertibiliter inhæream. Eia fpec mea, fine qua deficio. Eia falus mea, fine qua pereor. Eia fortitudo mea, fine qua metuo. Eia virtus mea, fine qua succumbo. Non derelinquas me, neque defpicias me Deus faber aris meus. Intende in aduitorium meum Domine Deus faluator meus. Dic anima mea: falus tua ego fum. Trabe me vt curram ad te, liga me vt nunquam recedam abs te. O veritas, bonitas & fidelitas, misericordia mea magna, da mihi & fac, vt ad omnes homines feruem charitatem, pacem, humilitatem & bonitatem. Deus meus da fortitudinem, vt voluntariè fufcipiam aduerfa, da patientiam & mititatem, vt libenter portem. Semper autem Deus meus quos porto, fac vt verè in te diligam.*

Pfal. 35.
Cant. 1.

Pfal. 37.

Pfal. 39.

Pfal. 69.

Apoc. 3.

Pfal. 7.

Non efi Domine fanitas in carne mea. Ego quoque mendicus fum & pauper, Deus meus adiuua me. Ego fum cæcus, nudus, pauper, mifer & miferabilis Domine Iefu in omni loco, ex omni parte confurgit mihi prælium: vbique contra me mouentur castra. Exurge Domine, faluum me fac Deus meus. Custodi me vt pupillam oculi, fub vmbra alarum tuarum protege me.

Pfal. 50.

Continuis vt gemitibus pro peccatis tuis ad Deum clamare debeas: Iefu Chrifte piiffime, Domine Deus meus, dimitte mihi omnia peccata mea. Heu quantoties te offendo. Heu me infelicem, qui nihil in me corripo. Vitijs omnibus plenus fum, & quotidie me ipfo deterior fio. Non ceflo peccare infelix. Viquequo Domine difsimulas? Viquequo parces? Ah misericordiffime Iefu, ego protraho & continuo iniquitatem meam, tu verò differs vltionem. Tu tu piiffime pater difsimulas peccata mea. Tu clementiffimè fuspendis correptionem. Age igitur benigniffime Iefu, cui conquerar aut confitear peccata hæc omnia mea aduerfum me, nifi tibi? *Tibi enim foli peccaui.* Tu verò quia clementia & misericordia es, parce mihi, *dele iniquitatem meam.* Pro peccatis meis o misericordiffime Iefu, tibi tuos labores omnes, anguftias, timores, triftitias atque preffuras, cordis tui offero. Tibi omnes dolores, omnia vulnera, omnes pœnas, oēs fanguinis tui pro me effufi præciofiffimas guttas, oēs

COR-

contumelias, contemptum atq; aded acerbissimam mortem tuam, & quicquid pro me sustinuisti: charitatem quoque qua pro me patiens me redemisti, pro peccatis meis offero. Obsecro autem per eadem omnia, dele omnia mea omniaq; mundi peccata. Fac ô pijsime Deus meus, vt per hæc anima mea perfecte pleneq; tibi reconciliata ac purgata absque medio aut impedimento egrediatur introducatq; in gaudia tua sempiterna.

Quid sub recitatione lectioneque diuinarum scripturarum, queque Deo fidelis anima ruminare debeat.

Non prætereundum est, quod optima quoque ac suauissima queant animi exercitia pro mentis eleuatione in Deum ex lectione. Vbi enim de virtute, de amore Dei, de perfectione, de beneplacito diuino acceptis legendo eruditionem, ea quæ legisti verte atq; transforma in orandi materiam, vt pro illis supplices Deo quæ tibi desunt siue ad salutem, siue ad perfectionem; Illa postules tibi tribui quæ eidem cognoscis placere, aut quæ tibi cognoscis, licet necessaria, deesse. Verbi gratia: Legens Directorium contemplatiuorum Herphij, vbi in principio legeris de mortificationibus duodecim, infra quibus quantisq; potes desiderijs apud Deum, hæc tibi vt largiatur, cuiusmodi ex lectione didicisti ad virtutis perfectionem tibi necessaria. Et de vna alterave mortificatione vt ponatur exemplar, sic orabis, aut cum Deo tractabis mentaliter pro obtinenda paupertate spiritus, mortificatione affectuum rerum temporalium.

Paupertas spiritus mortificatioque affectuum rerum temporalium quomodo oratione obtineatur.

Christe Iesu amator & exhibitor paupertatis, illumina cor meum ad cognoscendam omnium rerum temporalium instabilitatem, deceptionem & vilitatem. O vtinam affectum veræ ac nudæ paupertatis cordi meo indelebiter imprimas. O dulcissime Iesu, qui pro me nudus in cruce pendes & spoliatus, qui non habes, vbi caput reclinis, tamen si tua sit omnis terra & plenitudo eius, solis tamē tribus clavis hæres crucifixus & à terra leuatus. Da mihi omnia mundi continere, & inter nuda brachia tua requiescere. Sis mihi tu præciosissimus thesaurus vnicus, & cordis mei satietas contra omnium aliarum rerum, quæ extra aut sine te sunt, appetitum. O Domine amabilissime, pro vniverso mundo, quem tibi offero, & tui amore libenter relinquere volo, da mihi felicissima commutatione te ipsum pauperem, nudum & crucifixum. O paupertas desideratissima, in Christo Iesu amatore meo sublimiter consecrata: vtinam te pro omnibus rebus & mundi delictijs in amicam & sponsam accipere merear. Eia Deus meus, da mihi contemptum temporalium diuitiarum, pompæ, consolationum omnium rerum, quas mundani homines concupiscunt: Da mihi paupertatem, tenuitatem & penuriam ser uenter optare cum desiderio, expectare cum amore, quærere cum gaudio, suscipere cum diligentia magna, cum studio discreto seruare.

Deus meus, pulchritudo oculorum, fatietas cordis & vnicum verum & bonum gaudium, nunquid non sufficis omni amanti quid extra te vagamur, quid cupimus? quid citra te quarimus? Eia fac vt nihil me extra te delectet, nihil animum meum rapiat, nihil me abstrahat. Viles cant mihi extra te omnia. Cuncta fastidiam. In nulla re quiescam, nihil cum affectu possideam. Te solum amem, te quaram, te cogitem, te esuriam, te sitiam, te inueniam, in te gaudeam, in te solo delecter. Tu solus vita mea, refectio mea, exhilaratio, quies, beatitudo mea.

Tollantur omnia Deus meus, tu saltem mihi maneat, tu me possideas, vt possessus te possideam.

Iterum rogo te benignissime Iesu per paupertatem tuam, quam in ortu tuæ natiuitatis præ cunctis thesauris legisti, atque per omnem vitam tuam in temetipso possidens nobis exemplum exhibuisti, in peregrinatione natus, in stabulo reclinatus, in exilium fugatus, sub panpere virgine tenuer educatus: vestibus ac cibis humilibus vtus, esuriens, sitiens, absq; hospicio fatigatus, in monte pernoctando moratus, ex hospitalitate & elemosyna diuitiorum sustentatus, amicis destitutus, ad discipulis derelictus, ab omnibus proiecctus & despectus, vestitus, nudatus, decore, robore, incolumitate, forma, specie hominis, & tandem vita priuatus: deniq; in vltima siti constitutus, non guttam aquæ ad refocillandam sitim habens, consolatione omni etiam pæterna destitutus, confusione ac ignominia, pænis quoque ac doloribus repletus, animã posuisti: mortuusq; in alieno monumento sepeliris. Eia igitur dulcissime amantissime mi Domine, da mihi hanc gratiam, vt tui amore paupertatem, inedia, defectum, spoliacionem, necessariorumq; carentiam, atque priuationem libenter atque æquam miter cum humilitate & gratiarum actione iustipiam, & perseveranter sustineam. O Deus meus, fac vt in nullo consolationem recipiam, præterquam in te solo Domine.

Nihil me contristet, nisi culpa mea, quod per me offenderis, quod voluntatem tuam negligo, quod concupiscentias meas tibi præfero, & cætera. Orogantissime Iesu, vtinam tui amore omnem inopiam desideranter feram, vtinam tibi soli affectus meus inhaereat.

Bone Iesu, da mihi paupertatem, quam in teipso consecrasti, fac pie Deus vt nihil terrenum appetam. Da mihi veram paupertatem spiritus. Dulci Iesu, fac mihi præ dulcedine tui quicquid tu non es, amarum. Nihil quæram aut diligam in aliqua creatura, præter te Domine. Tu solus mihi omnia sis in omnibus. Benignissime Iesu, qui dixisti, *Diserte à me, quia mitis sum & humilis corde*: fac me tui amore pauperem esse spiritu, & nihil de hoc mundo concupiscere, sed de honore erubescere, & de contemptu lætari. Da mihi, vt sim vilis ac minimus in oculis meis, vt neminem audeam iudicare, neminem spernere, nemini me comparare. Aliena videantur mihi magna & præclara, & mea in oculis meis sint nulla. Da Iesu bone, vt omnem iniuriam & contemptum patientissimè, atq; mitissimè feram. Nemo me possit tantum despiciere, quin magis ipse meipsum despiciam. Gaudeam abijci, ac vilis estimari.

Matt. ii.

Matt. ii.

Mortificatio affectuum propriae quaesitionis &c. quo orationis modo acquiratur.

Domine Deus meus, quid est quod homines magis in seruis suis desiderant, quam fidelitatem? Cum tu igitur dominus sis omnium maximus, omnipotens, infinita maiestate plenus & gloriosus. Ego vero debeo & cupio esse famulus tuus, fac me tibi fidelem seruum. Eia Deus meus Domine mi obturetur percatq; in me oculus propriae quaesitionis, vt tuum honorem, tuum beneplacitum quaram, eligam, praferam, acceptem super omnia iugiter. Diligam te Domine Deus meus super omnia. Contemnam meipsum, & subijciam omnibus propter te, vt tibi fit honor & reuerentia. In omnibus agendis, dimittendis, tollerandis fac dulcissime Iesu, vt intentionem meam & totam cor meum non solum ad te, sed etiam in te dirigam, pure simpliciter atque fidelissime tuum honorem & beneplacitum duntaxat quarendo. O Deus meus, dominator dulcis, potestas amabilis da mihi cor rectum, simplex (& si petere cum reuerentia licet) deforme secundum cor tuum, vt veraciter propter te commoda reea, & quicquid me atinet, & meipsum totum contemnam, negligam non inspiciam, vt te solum honorare, vt tibi gratificari, vt tibi placere, vt tuum honorem promouere, vt tuum beneplacitum sequi valeam. O Iesu ardentissime amator, da mihi firmiter vte cor meum, vt zelo tui honoris ardeat, vt semper primum & vltimum quod respiciam quodq; moueat me, fit tui honor & tuum beneplacitum.

O vtinam mei obliuiscar pra nimia fidelitate & amore erga te, tuum honorem tuum beneplacitum vbique faciens, Christe Iesu, haec fit praecipua & vnica sollicitudo mea, vt tibi fiat honor, & beneplacitum tuum in omnibus & ab omnibus perficiatur.

Fac o dulcissime Iesu, vt posthabito omni respectu propriae quaesitionis, mortificato omni priuato amore, meipso quoque penitus contempto, postposito atque relicto te solum quaram, te solum intendam, tuiq; honorem promoueam. Iesu bone, da mihi, vt absque vlllo respectu mei ipsius, sine vlla propria commodi, honoris utilitatisve quaesitione id solum desiderem, id optem ac eligam, id intendam ac quaram, quod ad tui honorem, & quod ad tuum nomen est exaltationem.

Domine Iesu, tibi soli debetur honor & gloria: fac igitur vt me in omnibus pro tui honore relinquam, & postponam. Dulcis Iesu, fac vt tui amore totus ebrius nihil de honore, nihil de meipso cogitem. Hac sola fit cogitatio mea, haec vnica cura, hoc praecipuum mihi & vnum fit studium, vt tibi fit honor & gloria, vt cultus tibi exhibeatur debitus, & vt omnes te cognoscant, te venerentur, te diligant, tibi seruiant, tibiq; se obediunt crea-

tura.

Contra

Contra affectus propriæ sensualitatis, & pro eorundem mortificatione, sic orabis.

AH Domine Deus meus, munda cor meum ab omni sensuali affectione: da mihi cor mundum & immaculatum, vt mortificatis affectibus propriæ sensualitatis, nihil me delectet, nihil me afficiat, nisi tu. Fac bene benignissime Iesu, omnia solatiofa, & omnia sensuum oblectamenta spiritui meo vertantur in nauseam, vt præ amoris tui vehementia, charitatis magnitudine, horream, fugiam, quantum discretio admittit, & quemadmodum tibi placet: abstinereamque ab omnibus quæ carnem aut sensualitatem delectant.

Christe Iesu, qui semper elegisti quæ carni erant duriora, fac vt cum desiderio eiusmodi dura suscipiam humiliter atque sincere, & omnem molliorem perhorrescam. O vtinam carnalis voluptas omnis vertatur mihi in nauseam præ amore tui. Christe Iesu, da mihi castam & mundam animam, quæ odiat adulterinas omnes delectationes. Bone Iesu, non sit mihi dulce præterquam tibi adherere, seruire, & tui amore amara pati. Custodi omnes sensus meos pie Iesu, vt nihil immundum intret, nihil oblectet me præter te Domine.

Eia pie Iesu, aures meas claude, vt quicquid non ædificat, quicquid te non spirat non intret, non delectet animam meam. Linguam meam cohibe ab omni verbo ocioso. Et ita sensus omnes sub freno timoris tui constringe, vt nullam delectationem admittant vitiosam aut adulterinam. Vtinam tu solus Christe Iesu Deus meus, vtinam tu solus sis gaudium meum, & delectatio mea.

Vtinam affectus meus in nulla creatura requiescat, sed in te solo gaudet Deus meus, misericordia mea. Christe Iesu dulcissime, dignetur misericordia tua, dignetur gratia tua mortificare in me omnem affectum recreandi, fabulandi & solatia querendi, vt in te solo requies mea sit, solatium, gaudium & desiderium. Te solum queram, & extra te nihil Domine Deus meus.

Hoc modo potes in eiusdem libri aliorumque, bonorum librorum lectione assuecere, vt quæcumque legis in orandi materiam vertas, vt iam lectio non solum erudita, sed etiam oratio sit. Semper igitur vbicumque stas, sedes aut moraris exerceas te mentem tuam ad superna eleuando per aspirationes, mentalesque orationes, &c.

Quanta Deus bonitate quosdam ex seculi vanitatibus & peccatis ad monasticum vocet institutum: quomodo eidem grati existere, dignaque sua vocatione ambulare debeant.

Epistola LIX.

F. IOANNES IVSTVS LANSPERGIUS, CARTHVS.
charissimæ suæ iuxta spiritum filiae N. Iesum Christum virginum sponsum amantissimum.

Quanto iam dudum maior mihi cum patre tuo viro sincerissimo ac omnium honestate opumè ornato intercessu familiaritas, cæcote ipse,

te, ipsius amantissimam filiam, atque inter omnes proles primogenitam, ardentius desidero ad excellentioris vitæ viam peruenire. Præsertim cum & ipsa tu in nullo degenerans à parentum pietate & probitate, iam multo tempore in animum tuum induxeris mundum hunc fallacem fugere, concupiscentiis & vanitatibus eius renuntiare, & quietam tranquillamq; vitam ab omni terrenarum rerum strepitu degere. Hoc ipsum mihi filia cum ad me à patre tuo relatam esset, non modicè sui gauisus, quod adhuc Deus Optimus Maximus suos habeat in hoc seculo nequam, qui non surda aure ipsius inspirationes recipiant. Nec omittere possum, quin in cæpto proposito te hoc meo scripto confirmem, & robur non resiliendi ab eodem addam: quando & hoc patris tui singularis erga me benevolentia tuusq; erga Deum amor & deuotio exigunt.

Quamobrem charissima in Christo soror, hortor, & quâ possum diligentia commoneo te, vt magna vigilantia ac animi strenuitate temetipsam mundam, sanctam, Deoq; dignam custodias, neq; hanc Dei internam aspirationem negligas, qua te à mundi delitijs & foedissimis eius voluptatibus auocare non solum nititur, sed ab omnibus etiam rebus momentaneis & caducis separare, atque ad veram quandam internam vitam (quæ sola vera dicenda est vita) perducere & pertrahere, ex nimio, quo erga te vilem vermiculum feruet amore, laborat contentiq;. Hanc gratiam, hanc internam inspirationem hoc inquam eximium atque præclarum Dei donum non frustra tibi collatum existimes velim, neque à mundo hoc esse, quandoquidem totus hic mundus non posset tibi tui ipsius, parentum, fratrum, cæterorumq; charorum tuorum: Et, vt breuiter omnia dicam, omnium mundi voluptatum perfectum parere odium, quale tu vtrumq; iam in te experiris, sed citius mille tibi tenderet laqueos, quibus te illaqueatam retineret, & vel miles à tali te proposito deterreret, quam ad huiusmodi singulare & arduum vitæ genus promoueret.

Idcirco ingenuè fateor charissima, mundi huius fallacissimi tale non esse consilium neque ab eo proficisci posse, sed ex solo Deo, cuius diuina prouidentia ab æterno es electa, imò ex millibus præelecta, vt ipsi soli munda, casta, incorrupta, omnisq; libidinis & carnalis contagij expers, tam corpore, quam mente deseruires: ipsiusq; esses peculiaris atque vnica filia, in cuius corde domicilium ac mundam sibi fabricaret habitationem.

Quamobrem non solum te vocat ad spirituales societates, & ad Monasticum induendum habitum, quem non parum ad rem facere scio, at multo magis ad spirituales & internam conuersationem, & hoc præcipue propter eximium sui erga te amorem, quod tãti te faciat, tantoq; te in precio habeat, vt nolit præsentis mundi inquinamenta te sentire, neque vt villo modo terreni coniungaris sponso, cum ipse tuus velit esse sponsus castoq; te sibi copulare connubio atq; cor tuum iaculis sui ardentissimi diuinitisq; amoris transfigere, perpetuoq; illud habitare.

Cum ergo, amantissima mihi in Christo filia ac soror, tanto te amore & benevolentia Christus Iesus creator, redemptor sponsusq; tuus te prosequatur, tantaq; amoris & fidelitatis tibi declarat indicia, cauendum erit tibi summi opera, ne ipsi ingrata existas aut ingratus vitio noteris, quando nil

Sponsus
cælestis
quoniam suas
sponsas vo-
cet.

Ingratitudo
qua fit Deo
odiosa.

ita in oculis suæ excellentissimæ Maiestatis sordeat, quam suorum amicorum ingratitude, quæ ipsum diuinæ largitatis ac misericordiæ fontem obstruit ne amplius in ipsos fluat. Hanc, quam facillimè euntibus, si singula beneficia, quæ ab ipsis etiam cunabulis tibi misericorditer impendit ad præsentem vsque horam, ob oculos tuos iugiter statuas, horumq; te debitorem esse ex corde credas, quomodoq; pro his omnibus respondeas meditari non omissas.

Superbia
laudabilis
quænam sit.

Ioan. 17.

Vestiu cul-
tus & curio-
sitas quo
scadant.

Vestitus ab-
iectus &
simplex
quantum
Deo place-
at.

Virginalis
puras quæ
sunt Deo ac-
ceptissima.

Moneo præterea te ac hortor, cum ad tantum te perfectionis fastigium uehere decreuerit altissimus, vt sanctam quandam posthac assumas superbi-
biam, quod scilicet nunquam terrenis occupationibus aut alijs frivolis & vanis studijs animum tuum intromittere velis aut cum his te occupare dig-
neris cum omnium creaturarum habeas plasmatorem, Deumq; ac Domi-
num tuum, qui ante mundi constitutionem in suam te sibi ascivit elegitq; spon-
sam pleno iure possideas. Valeat itaq; mundus hic vanissimus, omniaq; in nihilum redigantur creata. Tu tibi persuadeto de mundo hoc non esse, quæ non in mundo, sed in cælo versari summo conatu totisq; viribus concupiscis. Ament mundum, ac suas consolatiunculas hic quærant qui de mundo sunt, & in mundo negotiantur. Tibi ò filia, omni laude dignissima, quid negotij cum mundo, quam ad se Deus ipse vocat? Corona tua in cælis est re-
posita, consolatio, pax, omnisq; tua quies in Deo fixa ac stabilita. Vestiant, exornent se mundanæ puellæ holoserico, bysso, & preciosis gemmis. Cœ-
tueantur te (vt pro pudor & dolor moris earum est) in speculis, & ornamentis quæ ad ornatum & seculi luxum pertinent quam lepidè componant, vt mundo & sponsis suis carnalibus ad horam placeant, suamq; pulchritudinem & vestium decentsimam compositionem mirentur: habeant, inquam, sicut hæc omnia & cum his valeant, serent tamen postea (vtinam non serius, quæ oportet) omnia hæc esse momentanea, caduca & corruptioni proxima. Tu verò mi filia, quanto simplicioribus & abiectioribus vestimentis fueris induta, tanto pulchrior, elegantior, & candidior cælesti tuo apparebis sponso, qui non splendidum & elegantem vestium pensat ornatum, sed mundiciam atque cordium puritatem.

Esto contenta filia tua sorte & vocatione, qua te dignatus est rex summus angelorum, & non post longa intervalla dierum pro hac vili simplici tua lanea tunica, qua modo corpusculum tuum tegitur, ornaberis tanta gloria tantoq; decore, vt ne omnis mundi gloria cum minimo eius puncto possit comparari.

O filia, nemo dicendo aut meditando assequetur, quantam in iustorum re-
tributione pacem, gaudium, exultationem, cordisq; ineffabilem iubilationem à cælesti tuo sponso Christo Iesu adipisceris, quod preciosissimum hunc & longè nobilissimum thesaurum, virgineam, aio integritatem, mentis corpo-
risq; incorruptionem Dei tui amore seruaueris (tui certo certius nihil est in terris quantumuis pretiosum aut charum quod conferri possit) quod que om-
nibus tuis bonis, diuitijs, possessionibusq; paternis non coacta, sed sponte propria & libera quadam voluntate solo cælestium honorum desiderio tracta, renūciaueris, atq; alterius iudicio & imperio te submiseris sub sancta obedientia degere, & propriam voluntatem frangere paratissima. Pro his, inquam,

inquam omnibus quid mercedis receptura sis, nec oculus vidit, nec in cor hominis ascendit, nec homo mundo & carni deditus intelligit aut intelligere valebit. Soli experti & desideriorum celestium facibus succensi hoc capiunt, nobisque nonnulla suis in libris reliquerunt, quatenus eorum exempla imitemur, nec huius vitæ difficultatibus, & ærumnis, quotidianisque miseris frangeremur.

Possem hanc materiam quasi in immensum extendere, sed spero & firmiter credo, quod idem spiritus qui te hucusque direxit & promovit, opusque suum in te cepit, etiam hoc idem (nisi tibi ipsi desis) in te perficiet consummabitque. Vt hoc fiat confororum tuarum concilio acquiesces, maxime earum quarum conversatio magis videtur probata, nec se facile externis occupationibus introromitunt, nec secularium hominum siue parentum, siue fororum, aut aliorum charorum visitationibus delectantur.

Harum debes maturitatem & gravitatem imitari, mores pudicos & honestos sequi, atque alias omnes, quantum commodè & sine scandalo poteris, deimitare. Nam istæ viam sanctitatis & Evangelicæ perfectionis te edocere poterunt. Hæ verò, quæ levitatibus sunt deditæ, etiam si quid habes in te boni depravabunt & corrumpent. Istæ, inquam, ad celestia & superna animum tuum trahent. Hæ autem terrenis ac in simis his rebus te immergent. Et nisi vigilaueris, timeo, quod paulatim te ad suam allicient societatem, gravissimisque tentationibus ac animi perplexitatibus te innodabunt, ex quibus postea nulla ratione te poteris extricare vel excutere.

Hæc pro tui consolatione & pace, ex animo tibi deditissimo scribo, quatenus scias quàm tibi sit cautè & sollicitè in omni viuendi genere conuersandum. Diabolus enim nunquam dormit, nec cessat simplices homines bonaque voluntate præditas sua astutia subvertere. Si quid liberius scripsi, mihi ignoscito. Amor enim Dei ac germana charitas, tuumque singulare erga Deum & virtutes desiderium, quod non solum laudo, sed & summè exosculor hæc me scribere compulerunt: paratus quocunque modo id mihi possibile fuerit, idem tuum desiderium promouere & meo studio adiuuare. Nec omitto quotidie pro te & causis tuis peculiariter orare, vt Dominus noster Iesus Christus amantissimus & castissimus animæ tuæ sponsus te integram, mundam, castam ac incorruptam seruet ac custodiat, largiaturque, quicquid tibi fuerit ad externam beatitudinem consequendam necessarium, vtque cum incorruptis virginibus virginum quoque aureolam obtinere merearis. Plura scribere supersedeo, cum alio me Deus vocet, illique obedire ac morem gerere cogar. Dominus Iesus in profundissimis suis vulneribus te absorbeat.

Ora Deum pro me, vt & mei peccatoris misereri dignetur. Spero enim quod breui ab hac graui corporis sarcina absoluar, tunc tanto fidelius pro te orabo, quanto Deo per spiritum ero propinquior

Vale.

Epistolarum Paræneticarum libri secundi,

Finis.

LI 2

D. 16

Esai. 64.
1. Cor. 2

Vitam quorumnam imitari conueniat.

Conuersatio cum prauis quantum noccat.